Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

22 septembrie 2020*

„Recurs – Ajutoare de stat – Articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE – Articolele 11 și 194 TFUE – Articolul 1, articolul 2 litera (c) și articolul 106a alineatul (3) din Tratatul Euratom – Ajutor avut în vedere în favoarea centralei nucleare Hinkley Point C (Regatul Unit) – Decizie prin care ajutorul este declarat compatibil cu piața internă – Obiectiv de interes comun – Obiective de mediu ale Uniunii Europene – Principiile protecției mediului, «poluatorul plătește», precauției și durabilității – Determinarea activității economice în cauză – Disfuncționalitate a pieței – Proporționalitatea ajutorului – Ajutor pentru investiții sau de exploatare – Determinarea elementelor ajutorului – Comunicarea privind garanțiile”

În cauza C-594/18 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 21 septembrie 2018,

Republica Austria, reprezentată inițial de G. Hesse, ulterior de F. Koppensteiner și M. Klamert, în calitate de agenți, asistați de H. Kristoferitsch, Rechtsanwalt,

recurentă,

celelalte părți din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de É. Gippini Fournier, T. Maxian Rusche, P. Němečková și K. Herrmann, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

Republica Cehă, reprezentată de M. Smolek, J. Vláčil, T. Müller și I. Gavrilová, în calitate de agenți,

Republica Franceză, reprezentată inițial de D. Colas și P. Dodeller, ulterior de P. Dodeller și T. Stehelin, în calitate de agenți,

Marele Ducat al Luxemburgului, reprezentat inițial de D. Holderer, ulterior de T. Uri, în calitate de agenți, asistați de P. Kinsch, avocat,

Ungaria, reprezentată de M. Z. Fehér, în calitate de agent, asistat de P. Nagy, ügyvéd,

Republica Polonă, reprezentată de B. Majczyna, în calitate de agent,

Republica Slovacă, reprezentată de B. Ricziová, în calitate de agent,

* Limba de procedură: germana.

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat de Z. Lavery și S. Brandon, în calitate de agenți, asistați de A. Robertson, QC, și T. Johnston, barrister,

intervenienți în primă instanță,

CURTEA (Marea Cameră)

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta, vicepreședinte, domnul A. Arabadjiev, doamna A. Prechal, domnii M. Vilaras, M. Safjan și S. Rodin, doamna L. S. Rossi și domnul I. Jarukaitis (raportor), președinți de cameră, domnul T. von Danwitz, doamna C. Toader, domnul D. Šváby, doamna K. Jürimäe, și domnii C. Lycourgos și N. Piçarra, judecători,

avocat general: domnul G. Hogan,

grefier: doamna M. Krausenböck, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 28 ianuarie 2020,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 7 mai 2020,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, Republica Austria solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 12 iulie 2018, Austria/Comisia (T-356/15, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2018:439), prin care s-a respins acțiunea având ca obiect anularea Deciziei (UE) 2015/658 a Comisiei din 8 octombrie 2014 privind ajutorul de stat SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N) pe care Regatul Unit intenționează să îl pună în aplicare pentru sprijin în favoarea centralei nucleare Hinkley Point C (JO 2015, L 109, p. 44, denumită în continuare „decizia în litigiu”), în care Comisia Europeană a constatat că această măsură de ajutor este compatibilă cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE și a autorizat acordarea acestuia.

Istoricul cauzei

2 La 22 octombrie 2013, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord a notificat trei măsuri de ajutor (denumite în continuare „măsurile în cauză”) în favoarea centralei nucleare Hinkley Point C (denumită în continuare „Hinkley Point C”). Beneficiarul măsurilor în cauză este NNB Generation Company Limited (denumită în continuare „NNBG”), o filială a EDF Energy plc (denumită în continuare „EDF”).

3 Prima dintre măsurile în cauză este un contract pe diferență, încheiat între NNBG și Low Carbon Contracts Ltd., o entitate care urmează să fie finanțată printr-o obligație legală comună pentru toți furnizorii autorizați, care vizează să garanteze o stabilitate a prețurilor pentru vânzările de energie electrică ale NNBG pe parcursul fazei operaționale a Hinkley Point C. A doua constă într-un acord între secretarul de stat al Regatului Unit pentru energie și schimbările climatice și investitorii NNBG, care completează contractul pe diferență și prevede că, în cazul în care, în urma închiderii anticipate a centralei nucleare de la Hinkley Point C din motive politice, Low Carbon Contracts nu își îndeplinește obligațiile privind plățile compensatorii către investitorii NNBG, secretarul de stat în cauză va plăti despăgubiri investitorilor. De asemenea, acesta prevede mecanisme pentru împărțirea câștigurilor. A

treia este o garanție pentru credite acordată de Regatul Unit cu privire la obligațiunile care urmează să fie emise de NNBG, care garantează plata la timp a principalului și a dobânzii aferente datoriei eligibile.

4 La 18 decembrie 2013, Comisia Europeană a decis să inițieze o procedură oficială de investigare privind măsurile în cauză. Această decizie a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la 7 martie 2014 (JO 2014, C 69, p. 60).

5 La 8 octombrie 2014, Comisia a adoptat decizia în litigiu, în care, în secțiunea 7, a arătat că măsurile în cauză constituiau un ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE. În secțiunile 9 și 10 ale deciziei atacate, Comisia a examinat dacă aceste măsuri ar putea fi declarate compatibile cu piața internă, în aplicarea articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, și a concluzionat în sens afirmativ. Articolul 1 primul paragraf din decizia menționată este formulat după cum urmează:

„Ajutorul acordat [Hinkley Point C] sub forma unui contract pe diferență, a unui acord încheiat cu secretarul de stat și a unei garanții pentru credite, precum și a tuturor elementelor aferente, pe care Regatul Unit intenționează să îl pună în aplicare este compatibil cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) [litera] (c) [TFUE]."

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

6 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 6 iulie 2015, Republica Austria a introdus o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu.

7 Marele Ducat al Luxemburgului a fost autorizat să intervină în procedură în susținerea concluziilor Republicii Austria, iar cererile de intervenție în susținerea concluziilor Comisiei formulate de Republica Cehă, de Republica Franceză, de Ungaria, de Republica Polonă, de România, de Republica Slovacă și de Regatul Unit au fost admise.

8 Criticând Comisia pentru că a declarat că măsurile în cauză erau compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, Republica Austria a invocat zece motive în susținerea acțiunii formulate.

9 În hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea, după ce a înlăturat aceste zece motive.

Concluziile părților în fața Curții

10 Prin recursul formulat, Republica Austria solicită Curții:

– anularea în totalitate a hotărârii atacate;

– admiterea acțiunii în anulare formulate împotriva deciziei în litigiu;

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată și

– obligarea tuturor intervenienților în primă instanță care participă la procedura de recurs la plata propriilor cheltuieli de judecată.

11 Marele Ducat al Luxemburgului solicită Curții:

– admiterea în totalitate a recursului și anularea în totalitate a hotărârii atacate;

– admiterea pe deplin a acțiunii în anulare formulate împotriva deciziei în litigiu și

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

12 Comisia solicită Curții:

– respingerea recursului și

– obligarea Republicii Austria la plata cheltuielilor de judecată.

13 Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria, Republica Polonă, Republica Slovacă și Regatul Unit solicită Curții respingerea recursului.

Cu privire la recurs

Cu privire la primul motiv

14 Prin intermediul primului motiv, Republica Austria arată că în hotărârea atacată Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că nu a constatat că construirea unei noi centrale nucleare nu constituie un obiectiv de interes comun.

Cu privire la primul aspect al primului motiv

– *Argumentația părților*

15 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că, la punctul 79 și următoarele din hotărârea atacată, a respins argumentele sale prin care urmărea să repună în discuție aprecierea Comisiei, expusă în considerentul (374) al deciziei în litigiu, potrivit căreia promovarea energiei nucleare constituie un obiectiv de interes comun. Pentru a statua astfel, Tribunalul ar fi pornit în mod eronat de la principiul că, pentru a aprecia dacă promovarea energiei nucleare constituie un obiectiv care poate fi urmărit de statele membre prin intermediul ajutoarelor de stat, problema nu este dacă acest obiectiv răspunde interesului tuturor sau al majorității statelor membre, ci de a determina dacă este vorba despre un interes public, iar nu numai despre un interes privat al beneficiarului ajutorului.

16 Procedând astfel, Tribunalul s-ar fi îndepărtat de practica Comisiei și de jurisprudența dominantă referitoare la aplicarea articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, potrivit cărora orice ajutor trebuie în principiu să urmărească un obiectiv de interes comun sau chiar un obiectiv de interes comun al Uniunii, și anume un interes care corespunde interesului comun al tuturor statelor membre.

17 Comisia, Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria, Republica Polonă, Republica Slovacă și Regatul Unit consideră că acest aspect al primului motiv este nefondat.

– *Aprecierea Curții*

18 Potrivit modului de redactare a articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, pot fi considerate compatibile cu piața internă ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

19 Astfel, pentru a putea fi considerat compatibil cu piața internă în conformitate cu această dispoziție, un ajutor de stat trebuie să îndeplinească două condiții, prima fiind aceea că trebuie să fie destinat să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, a doua, formulată în mod negativ, fiind că nu trebuie să modifice în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

20 Spre deosebire de articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, care prevede că pot fi declarate compatibile cu piața internă ajutoarele destinate să promoveze realizarea unui proiect important de interes european comun sau să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru, articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE nu impune, așadar, pentru compatibilitatea unui ajutor condiția ca acesta să urmărească un obiectiv de interes comun, iar aceasta fără a aduce atingere împrejurării că deciziile adoptate de Comisie în acest temei trebuie să asigure respectarea dreptului Uniunii.

21 Contrar celor susținute de Republica Austria, Curtea nu s-a întemeiat pe existența unei condiții care impune ca ajutorul să urmărească un obiectiv de interes comun în hotărârile pe care le citează. Astfel, în Hotărârea din 17 septembrie 1980, Philip Morris Holland/Comisia (730/79, EU:C:1980:209, punctele 24-26), în Hotărârea din 24 februarie 1987, Deufil/Comisia (310/85, EU:C:1987:96, punctul 18), și în Hotărârea din 19 septembrie 2002, Spania/Comisia (C-113/00, EU:C:2002:507, punctul 67), arătând totodată, în esență, că Comisia se bucură de o putere de apreciere a cărei exercitare implică evaluări complexe de ordin economic și social (a se vedea Hotărârea din 8 martie 2016, Grecia/Comisia, C-431/14 P, EU:C:2016:145, punctul 68), care trebuie să fie efectuate în contextul Uniunii, Curtea nu a statuat, după cum a arătat domnul avocat general la punctele 65-71 din concluzii, că Comisia trebuia să verifice dacă ajutorul avut în vedere urmărește un obiectiv de interes comun.

22 În ceea ce privește practica Comisiei, trebuie să se observe că Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (JO 2014, C 198, p. 1), Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020 (JO 2014, C 200, p. 1), Orientările [Uniunii Europene] pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă (JO 2013, C 25, p. 1), precum și Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020 (JO 2013, C 209, p. 1), invocate de Republica Austria, nu sunt aplicabile măsurilor în cauză întrucât niciunul dintre aceste instrumente nu vizează ajutoare destinate să susțină activitatea unei centrale nucleare.

23 În plus, Republica Austria se referă la un document al Comisiei intitulat „Principii comune de evaluare economică a compatibilității ajutoarelor de stat în temeiul articolului 87 alineatul (3)”, care are în vedere o metodă de analiză a cărei primă etapă constă în a cerceta dacă ajutorul în cauză urmărește un obiectiv de interes comun clar definit.

24 Cu toate acestea, chiar presupunând că un astfel de document poate fi considerat un cadru sau o comunicare, de la care Comisia nu se poate abate, în principiu, fără să riște să fie sancționată, dacă este cazul, în temeiul unei încălcări a principiilor generale de drept, precum egalitatea de tratament sau protecția încrederii legitime (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 martie 2016, Grecia/Comisia, C-431/14 P, EU:C:2016:145, punctul 69 și jurisprudența citată), trebuie să se considere că, în orice caz, prin aceste instrumente ea nu poate restrânge în mod nejustificat domeniul de aplicare al articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE prevăzând aplicarea acestei dispoziții într-un mod incompatibil cu cele expuse la punctul 20 din prezenta hotărâre (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 septembrie 2008, Germania și alții/Kronofrance, C-75/05 P și C-80/05 P, EU:C:2008:482, punctul 65).

25 Pe de altă parte, în măsura în care Republica Austria reproșează Tribunalului că s-a îndepărtat de la practica decizională a Comisiei, trebuie amintit că tocmai în lumina articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE trebuie să se aprecieze dacă un ajutor îndeplinește sau nu condițiile de aplicare pe

care această dispoziție le prevede, iar nu în lumina practicii anterioare a Comisiei (Hotărârea din 21 iulie 2011, Freistaat Sachsen și Land Sachsen-Anhalt/Comisia, C-459/10 P, nepublicată, EU:C:2011:515, punctul 38).

26 Întrucât articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE nu impune ca, pentru a fi declarat compatibil cu piața internă, ajutorul avut în vedere să urmărească un obiectiv de interes comun, primul aspect al primului motiv este nefondat.

Cu privire la al doilea aspect al primului motiv

– Argumentația părților

27 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului reproșează Tribunalului că a constatat, la punctul 97 din hotărârea atacată, că, „având în vedere articolul 1 al doilea paragraf și articolul 2 litera (c) din Tratatul Euratom […], Comisia nu a săvârșit nicio eroare prin faptul de a considera că Regatul Unit a fost în drept să stabilească promovarea energiei nucleare și în special încurajarea creării unor centrale nucleare noi drept obiectiv de interes public în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE”.

28 Ea susține în această privință că obiectivul promovării energiei nucleare prin intermediul ajutorului pentru construirea unor centrale nucleare nu rezultă din Tratatul Euratom și nu este împărtășit de toate statele membre. Nici articolul 2 litera (c) din Tratatul Euratom și nicio altă dispoziție din acest tratat nu ar menționa ajutoare de stat pentru investițiile în energia nucleară și pentru construirea unor centrale nucleare. Tribunalul ar fi făcut o interpretare selectivă a acestui articol 2 litera (c) din Tratatul Euratom, pierzând din vedere că dispoziția menționată nu vizează crearea unor capacități noi de producere a energiei nucleare, ci crearea de „instalații de bază”, precum și „dezvoltarea energiei nucleare”. Prin urmare, promovarea energiei nucleare în sensul unui ajutor pentru crearea unor capacități noi de producere a energiei nucleare nu ar reprezenta nici un interes comun, nici un interes general al Uniunii.

29 Comisia, Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria, Republica Polonă, Republica Slovacă și Regatul Unit consideră că acest aspect al primului motiv nu este fondat.

– Aprecierea Curții

30 Astfel cum reiese din examinarea primului aspect al primului motiv, articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE nu impune pentru compatibilitatea unui ajutor în temeiul acestei dispoziții condiția ca ajutorul avut în vedere să urmărească un obiectiv de interes comun. Pentru acest motiv, al doilea aspect al primului motiv este de asemenea nefondat.

31 Pe de altă parte, acest aspect nu poate fi admis nici în măsura în care susține că Tratatul Euratom nu permite ca acordarea de ajutoare de stat în favoarea construirii de centrale nucleare sau a creării unor capacități noi de producere a energiei nucleare să fie autorizată în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE.

32 Astfel, trebuie să se arate, în primul rând, că Tratatul Euratom și Tratatul FUE au aceeași valoare juridică, după cum ilustrează articolul 106a alineatul (3) din Tratatul Euratom, potrivit căruia dispozițiile Tratatului UE și ale Tratatului FUE nu instituie derogări de la dispozițiile din Tratatul Euratom. Așa cum a arătat domnul avocat general la punctele 37 și 38 din concluzii, întrucât Tratatul Euratom este un tratat sectorial care vizează dezvoltarea energiei nucleare, în timp ce Tratatul FUE are obiective mult mai ample și conferă Uniunii competențe extinse în numeroase domenii și sectoare, normele Tratatului FUE se aplică în sectorul energiei nucleare atunci când Tratatul Euratom nu

conține norme specifice. Prin urmare, întrucât Tratatul Euratom nu conține norme în materie de ajutoare de stat, articolul 107 TFUE își poate găsi aplicarea în acest sector, astfel cum a constatat în mod corect Tribunalul la punctul 73 din hotărârea atacată.

33 În al doilea rând, Tratatul Euratom prevede în preambulul său că urmărește să creeze condițiile de dezvoltare a unei industrii nucleare puternice și prevede, la articolul 1 al doilea paragraf, că „Comunitatea are misiunea să contribuie, prin stabilirea condițiilor necesare formării și dezvoltării rapide a industriilor nucleare, la ridicarea nivelului de trai în statele membre și la dezvoltarea schimburilor cu celelalte țări”. Articolul 2 litera (c) din acest tratat prevede că, pentru îndeplinirea misiunii sale, Comunitatea trebuie „să faciliteze investițiile și să asigure, în special prin încurajarea inițiativelor întreprinderilor, realizarea instalațiilor de bază necesare pentru dezvoltarea energiei nucleare în Comunitate”. Pe de altă parte, articolele 40 și 41 coroborate cu punctul 11 din anexa II la tratatul menționat, referitoare la investițiile în domeniul nuclear, arată că investițiile în instalații noi sau înlocuirea reactoarelor nucleare de toate tipurile și toate utilizările sunt prevăzute de acesta. Rezultă de aici că obiectivele urmărite de Tratatul Euratom acoperă construirea unor centrale nucleare sau crearea unor capacități noi de producere a energiei nucleare, astfel încât acordarea de ajutoare de stat în favoarea lor nu este contrară acestor obiective.

Cu privire la al treilea aspect al primului motiv

– Argumentația părților

34 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că, la punctul 517 din hotărârea atacată, a înlăturat argumentul său potrivit căruia principiile protecției mediului, precauției, „poluatorul plătește” și durabilității se opun acordării de ajutoare de stat în favoarea construirii sau a exploatării unei centrale nucleare, pentru motivul că o astfel de interpretare nu ar fi conformă cu articolul 106a alineatul (3) din Tratatul Euratom.

35 Statuând astfel, Tribunalul și-ar fi contrazis propriile considerații care figurează la punctul 72 din hotărârea atacată, potrivit cărora dispozițiile Tratatului Euratom constituie norme speciale în raport cu dispozițiile Tratatului FUE, negând obligația de a lua în considerare obiectivele acestuia din urmă fără a explica de la care dispoziție din Tratatul Euratom ar deroga.

36 Întrucât se consideră că articolul 107 TFUE se aplică ajutoarelor de stat precum măsurile în cauză, alte dispoziții ale Tratatului FUE care stabilesc obiective precum cel al protecției mediului, prevăzut la articolele 11 și 194 TFUE, ar trebui de asemenea să se aplice, iar cerințele lor ar trebui să fie luate în considerare de Comisie. În măsura în care Tratatul Euratom nu furnizează un instrument specific pentru urmărirea obiectivelor de protecție a mediului și de protecție a sănătății, Tribunalul ar fi trebuit să ia în considerare aceste obiective și, în raport cu acestea, principiile precauției, „poluatorul plătește” și durabilității pentru a aprecia dacă măsurile în cauză urmăreau un obiectiv de interes comun, având în vedere articolul 37 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) și jurisprudența Curții potrivit căreia protecția sănătății și cea a mediului sunt obiective esențiale.

37 În memoriul său în replică, Republica Austria adaugă că obiectivul care constă în dezvoltarea energiei nucleare, enunțat la articolul 2 din Tratatul Euratom, trebuie aplicat în conformitate cu dispozițiile dreptului Uniunii, în special cu cele ale Tratatului FUE. Or, acest articol astfel cum a fost interpretat de Tribunal ar fi în contradicție cu obiectivele Tratatului FUE privind promovarea eficienței energetice și a dezvoltării de surse de energie noi și regenerabile, protecția mediului și a sănătății, principiul „poluatorul plătește”, principiul precauției și principiul durabilității.

38 Comisia, Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria, Republica Polonă, Republica Slovacă și Regatul Unit consideră că acest aspect al primului motiv este nefondat.

– Aprecierea Curții

39 Întrucât articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE nu impune pentru compatibilitatea unui ajutor în temeiul acestei dispoziții condiția ca ajutorul avut în vedere să urmărească un obiectiv de interes comun, astfel cum reiese din examinarea primului aspect al primului motiv, al treilea aspect al acestui motiv este de asemenea nefondat, în măsura în care prin acesta Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că a încălcat dispoziția menționată prin faptul că nu a luat în considerare principiile protecției mediului, precauției, „poluatorul plătește” și durabilității pentru a aprecia dacă măsurile în cauză urmăreau un obiectiv de interes comun.

40 În plus, în măsura în care prin intermediul acestui aspect al primului motiv Republica Austria susține în esență că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a respins, în temeiul articolului 106a alineatul (3) din Tratatul Euratom, argumentul său potrivit căruia principiile protecției mediului, precauției, „poluatorul plătește” și durabilității se opun acordării de ajutoare de stat în favoarea construirii sau exploatării unei centrale nucleare, trebuie să se arate că astfel de principii nu sunt enunțate în acest tratat. În legătură cu protecția mediului, tratatul menționat, în capitolul III, intitulat „Protecția sănătății”, conține numai dispoziții privind, printre altele, normele de bază cu privire la protecția sănătății populației și a lucrătorilor împotriva pericolelor care rezultă din radiațiile ionizante, controlul permanent al nivelului de radioactivitate din atmosferă, ape și sol, precum și controlul respectării normelor de bază. În special, articolul 37 primul paragraf din același tratat prevede că „[f]iecare stat membru are obligația de a furniza Comisiei toate datele generale ale oricărui proiect de eliminare a materiilor radioactive de orice fel, pentru ca astfel să se poată stabili dacă derularea acestui proiect poate provoca contaminarea radioactivă a apelor, solului sau spațiului aerian ale unui alt stat membru”.

41 Cu toate acestea, trebuie să se constate că aceste dispoziții nu se referă în mod exhaustiv la probleme de mediu care privesc sectorul energiei nucleare. Prin urmare, Tratatul Euratom nu se opune aplicării în acest sector a normelor de drept al Uniunii în materie de mediu.

42 În special, astfel cum arată în esență Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, articolul 106a alineatul (3) din Tratatul Euratom nu poate exclude aplicarea, printre altele, a articolului 37 din cartă, potrivit căruia „[p]oliticile Uniunii trebuie să prevadă un nivel ridicat de protecție a mediului și de îmbunătățire a calității acestuia, care să fie asigurat în conformitate cu principiul dezvoltării durabile”, a articolului 11 TFUE, potrivit căruia cerințele de protecție a mediului trebuie integrate în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor Uniunii, în special pentru promovarea dezvoltării durabile, și a articolului 194 alineatul (1) TFUE, potrivit căruia politica Uniunii în domeniul energiei trebuie să țină seama de necesitatea de a conserva și îmbunătăți mediul. Prin urmare, această cerință, exprimată atât în cartă, cât și în Tratatul FUE, precum și principiile invocate de Republica Austria, care decurg din aceasta, sunt aplicabile în sectorul energiei nucleare (a se vedea prin analogie Hotărârea din 27 octombrie 2009, ČEZ, C-115/08, EU:C:2009:660, punctele 87-91).

43 Situația este aceeași în ceea ce privește dispozițiile dreptului derivat al Uniunii în materie de mediu. Se aplică astfel centralelor nucleare și celorlalte reactoare nucleare dispozițiile Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO 2012, L 26, p. 1), care supune anumite proiecte unei evaluări a efectelor asupra mediului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 iulie 2019, Inter-Environnement Wallonie și Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, punctul 76).

44 Pe de altă parte, Curtea a statuat deja că un ajutor de stat care încalcă dispoziții sau principii generale ale dreptului Uniunii nu poate fi declarat compatibil cu piața internă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 aprilie 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, punctele 50 și 51).

45 Rezultă de aici că, din moment ce articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE se aplică ajutoarelor de stat din sectorul energiei nucleare care intră sub incidența Tratatului Euratom, un ajutor de stat în favoarea unei activități economice care aparține acestui sector și a cărui examinare ar dovedi că încalcă norme de drept al Uniunii în materie de mediu nu poate fi declarat compatibil cu piața internă în temeiul acestei dispoziții.

46 În consecință, Tribunalul a respins în mod eronat, la punctul 517 din hotărârea atacată, argumentul Republicii Austria potrivit căruia principiile protecției mediului, precauției, „poluatorul plătește" și durabilității se opun acordării de ajutoare de stat în favoarea construirii sau a exploatării unei centrale nucleare, pentru motivul că o astfel de interpretare ar fi contrară articolului 106a alineatul (3) din Tratatul Euratom.

47 Cu toate acestea, trebuie amintit că, în ipoteza în care motivarea unei hotărâri a Tribunalului relevă o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pentru alte motive de drept, recursul trebuie respins (a se vedea Hotărârea din 9 iunie 1992, Lestelle/Comisia, C-30/91 P, EU:C:1992:252, punctul 28, Hotărârea din 26 martie 2009, SELEX Sistemi Integrati/Comisia, C-113/07 P, EU:C:2009:191, punctul 81, precum și Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 150).

48 Or, este necesar să se arate că, pe de o parte, articolul 194 alineatul (1) literele (a) și (b) TFUE prevede că, în contextul instituirii și al funcționării pieței interne, politica Uniunii în domeniul energiei urmărește să asigure funcționarea pieței energiei și siguranța aprovizionării cu energie în Uniune. În această privință Curtea a arătat deja că articolul 194 alineatul (1) litera (b) TFUE identifică siguranța aprovizionării cu energie în Uniune ca fiind unul dintre obiectivele fundamentale ale politicii Uniunii în domeniul energiei (a se vedea Hotărârea din 29 iulie 2019, Inter-Environnement Wallonie și Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, punctul 156). Pe de altă parte, articolul 194 alineatul (2) al doilea paragraf TFUE prevede că măsurile adoptate de Parlamentul European și de Consiliu nu aduc atingere dreptului unui stat membru de a stabili condițiile de exploatare a propriilor resurse energetice, dreptului său de a alege diferite surse de energie și structura generală a aprovizionării sale cu energie, fără a exclude posibilitatea ca această alegere să se refere la energia nucleară.

49 Astfel, întrucât alegerea energiei nucleare aparține, potrivit acestor dispoziții din Tratatul FUE, statelor membre, rezultă că obiectivele și principiile dreptului Uniunii în materie de mediu și obiectivele urmărite de Tratatul Euratom, amintite la punctul 33 din prezenta hotărâre, nu sunt în contradicție, așa încât, contrar celor susținute de Republica Austria, principiile protecției mediului, precauției, „poluatorul plătește" și durabilității nu pot fi considerate ca opunându-se, în orice împrejurări, acordării de ajutoare de stat în favoarea construirii sau a exploatării unei centrale nucleare.

50 Rezultă că eroarea de drept săvârșită de Tribunal, identificată la punctul 46 din prezenta hotărâre, nu are incidență asupra temeiniciei respingerii argumentului Republicii Austria menționat la punctul 40 de mai sus și, prin urmare, asupra dispozitivului hotărârii atacate, astfel încât al treilea aspect al primului motiv este inoperant în această privință.

51 În consecință, primul motiv de recurs trebuie înlăturat.

Cu privire la al doilea motiv

52 Prin intermediul celui de al doilea motiv, Republica Austria susține că măsurile în cauză au fost considerate în mod eronat compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE. Astfel, în hotărârea atacată, Tribunalul ar fi definit în mod greșit activitatea economică relevantă în sensul acestei dispoziții și ar fi omis să verifice existența unei disfuncționalități a pieței.

Argumentația părților

53 În cadrul primului aspect al acestui motiv, Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că a considerat că examinarea compatibilității unui ajutor privește mai puțin activitatea economică susținută decât interesul public urmărit și a arătat astfel, la punctul 105 din hotărârea atacată, că Comisia a apreciat că construirea Hinkley Point C urmărea dezvoltarea unei activități economice, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, deși această instituție nu a efectuat în decizia în litigiu o delimitare a activității promovate prin măsurile în cauză, încălcând, prin urmare, dispoziția menționată. În plus, Tribunalul nu și-ar fi expus aprecierea cu privire la această activitate, astfel încât hotărârea atacată ar fi afectată de nemotivare în această privință.

54 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că a considerat, la punctele 139 și 144 din hotărârea atacată, că activitatea economică în cauză, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, era promovarea energiei nucleare și a limitat astfel examinarea compatibilității unui ajutor.

55 Activitatea economică ce ar fi trebuit să fie luată în considerare pentru aprecierea compatibilității măsurilor în cauză este, în opinia sa, producția de energie electrică, dat fiind că expresia „activitate economică” vizează un grup de întreprinderi care fabrică produse interschimbabile, că Regulamentul (UE) 2015/2282 al Comisiei din 27 noiembrie 2015 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004 al Comisiei în ceea ce privește formularele de notificare și fișele de informații (JO 2015, L 325, p. 1) menționează, prin referire la Codul NACE, acest sector de activitate, iar nu centralele nucleare, că derogările sunt, în materie de ajutoare de stat, de strictă interpretare, că Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020 prevăd că ajutoarele în favoarea energiilor regenerabile trebuie să contribuie la dezvoltarea acestui sector și că Comisia își întemeiază în general aprecierea prin raportare la piața energiei electrice. Or, dacă Tribunalul ar fi apreciat măsurile în cauză din perspectiva contribuției lor la dezvoltarea sectorului producției de energie electrică, ar fi ajuns la o altă concluzie, în special cu privire la aspectul dacă ajutorul trebuia considerat admisibil și proporțional.

56 În cadrul celui de al treilea aspect al celui de al doilea motiv, Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, arată că Tribunalul a considerat în mod eronat, la punctele 151 și 240 din hotărârea atacată, că existența unei disfuncționalități a pieței nu este o condiție indispensabilă pentru compatibilitatea unui ajutor și că în speță, fără intervenția Regatului Unit, nu ar fi fost realizate în timp util investiții în capacități noi de producere a energiei nucleare.

57 Comisia și Republica Slovacă consideră că primul aspect este inadmisibil. Potrivit Comisiei, acest aspect nu îndeplinește cerințele potrivit cărora recursul trebuie să indice cu precizie punctele din hotărârea atacată care sunt criticate și să conțină o expunere sumară, dar comprehensibilă a motivelor invocate. În plus, anumite argumente ar urmări să conteste decizia în litigiu, iar nu hotărârea atacată. Potrivit Republicii Slovace, aspectul menționat prezintă vicii ale deciziei în litigiu care nu puteau fi invocate din oficiu sau, în funcție de modul în care este înțeles, nu este decât reiterarea unui argument prezentat în primă instanță.

58 Pe fond, Comisia, Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria, Republica Polonă, Republica Slovacă și Regatul Unit susțin că al doilea motiv nu este fondat.

Aprecierea Curții

59 În ceea ce privește admisibilitatea primului aspect al celui de al doilea motiv, trebuie să se observe mai întâi că acesta menționează punctul 105 din hotărârea atacată. Prin urmare, sunt îndeplinite cerințele articolului 169 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții. În continuare, deși, în susținerea acestui aspect, Republica Austria reproșează Comisiei că nu a precizat care era activitatea economică

promovată prin măsurile în cauză, aspectul menționat urmărește, în ansamblul său, să se constate de către Curte că Tribunalul nu a arătat această omisiune care, în opinia sa, constituie un viciu care afectează decizia în litigiu. În sfârșit, prin intermediul aceluiași aspect, Republica Austria nu prezintă efectiv un argument nou, astfel cum reiese în special din cuprinsul punctului 139 din hotărârea atacată, ci urmărește să critice, în drept, temeinicia răspunsului dat de Tribunal la argumentul său, ceea ce este admisibil în fața Curții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2018, Republica Cehă/Comisia, C-4/17 P, EU:C:2018:678, punctul 24 și jurisprudența citată). În consecință, excepțiile de inadmisibilitate ridicate de Comisie și de Republica Slovacă trebuie înlăturate.

60 Cu privire la fond, în ceea ce privește, în primul rând, primele două aspecte ale celui de al doilea motiv, din articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE reiese că, pentru a fi declarate compatibile cu piața internă în temeiul acestei dispoziții, ajutoarele trebuie să fie de natură să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice. Referitor la verificarea aspectului dacă un anumit ajutor este de natură să faciliteze dezvoltarea unei activități economice, această dispoziție nu impune identificarea pieței produselor în care se încadrează această activitate, identificarea acestei piețe nefiind relevantă decât pentru a examina dacă ajutorul avut în vedere nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură contrară interesului comun, care constituie cea de a doua condiție impusă de dispoziția menționată pentru compatibilitatea unui ajutor.

61 În speță, la punctul 105 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat că Comisia nu a săvârșit nicio eroare atunci când a considerat că construirea Hinkley Point C urmărea să dezvolte o activitate, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, arătând printre altele că din decizia în litigiu reieșea că această construire urmărea înlocuirea capacităților învechite de producere a energiei nucleare, a căror închidere era planificată, și că tehnologia care trebuia utilizată în această unitate era mai dezvoltată decât cea utilizată în centralele existente.

62 La punctele 139 și 144 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins argumentele Republicii Austria potrivit cărora, pe de o parte, Comisia nu precizase ce activitate economică, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, trebuia promovată prin măsurile în cauză și, pe de altă parte, această dispoziție și articolul 2 litera (c) din Tratatul Euratom impuneau o dezvoltare a activității, iar nu numai o măsură de înlocuire. În acest scop, Tribunalul a constatat că din considerentul (392) al deciziei în litigiu reieșea că activitatea promovată prin măsurile în cauză consta în promovarea energiei nucleare, că acest obiectiv, mai precis cel de a încuraja întreprinderile să investească în centrale nucleare noi, îndeplinește cerințele acestor dispoziții și că faptul că aceste centrale noi trebuie să asigure înlocuirea capacităților învechite de producere a energiei nucleare nu permite să se constate lipsa unui progres în sensul acestor dispoziții.

63 Chiar dacă Tribunalul a evocat obiectivul măsurilor în cauză, reiese din aceste motive ale hotărârii atacate că acesta a statuat că Comisia a considerat fără a săvârși o eroare că măsurile menționate erau de natură să dezvolte producția de energie nucleară, care constituie o activitate economică, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE.

64 În plus, trebuie să se arate că, la punctul 231 din hotărârea atacată, nevizat de recurs, Tribunalul a arătat că Comisia identificase piața liberalizată de producție și furnizare a energiei electrice ca fiind piața afectată de măsurile în cauză și constatase că aceste măsuri ar denatura concurența și ar afecta schimburile comerciale. Rezultă că Tribunalul a examinat dacă Comisia identificase în mod corespunzător piața relevantă pentru a aprecia dacă a doua condiție prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE era îndeplinită.

65 Statuând astfel, Tribunalul nu a săvârșit, așadar, o eroare de drept și nu și-a încălcat obligația de motivare.

66 În ceea ce privește, în al doilea rând, al treilea aspect al celui de al doilea motiv, trebuie să se arate că, chiar dacă, în cadrul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, Comisia poate considera necesar să cerceteze dacă ajutorul avut în vedere permite remedierea unei disfuncționalități a pieței pentru a aprecia compatibilitatea acestui ajutor cu piața internă, existența unei astfel de disfuncționalități nu constituie totuși o condiție pentru declararea unui ajutor compatibil cu piața internă în temeiul acestei dispoziții.

67 Prin urmare, fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a considerat, la punctul 151 din hotărârea atacată, că, deși existența unei disfuncționalități a pieței poate constitui un element pertinent pentru a declara compatibilitatea unui ajutor de stat cu piața internă, absența unei astfel de disfuncționalități nu are în mod necesar drept consecință faptul că condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE nu sunt întrunite.

68 În același sens, tot fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a arătat la punctul 240 din această hotărâre, pentru a respinge argumentele Republicii Austria și ale Marelui Ducat al Luxemburgului potrivit cărora Comisia nu putea constata existența unei disfuncționalități a pieței, că această dispoziție nu conține o condiție care să impună o astfel de disfuncționalitate. Pe de altă parte, aprecierea Tribunalului potrivit căreia considerațiile dezvoltate în decizia în litigiu permiteau să se constate că nu ar fi putut fi realizate în timp util investiții în capacități noi de producere a energiei nucleare fără intervenția Regatului Unit ține de o apreciere de ordin factual, pe care Curtea, în lipsa unei susțineri privind denaturarea, nu o poate examina în cadrul unui recurs (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 februarie 2020, Uniwersytet Wrocławski și Polonia/REA, C-515/17 P și C-561/17 P, EU:C:2020:73, punctul 47).

69 Întrucât niciunul dintre aspectele sale nu este fondat, al doilea motiv de recurs trebuie înlăturat.

Cu privire la al treilea motiv

70 Prin intermediul celui de al treilea motiv, Republica Austria arată că, în hotărârea atacată, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a confirmat examinarea proporționalității măsurilor în cauză, care ar fi fost efectuată în mod insuficient de Comisie.

Cu privire la primul aspect al celui de al treilea motiv

– Argumentația părților

71 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că a limitat examinarea proporționalității măsurilor în cauză prin reducerea obiectivului de interes public urmărit de acestea la simplul obiectiv al creării unor capacități noi de producere a energiei nucleare, în timp ce Comisia ar fi trebuit să examineze dacă și în ce măsură nu existau alte mijloace mai proporționale pentru a acoperi necesarul de energie electrică în Regatul Unit.

72 Astfel, arătând, la punctele 405, 413 și 507 din hotărârea atacată, că construirea Hinkley Point C urmărea numai să limiteze scăderea contribuției energiei nucleare la necesitățile de energie electrică și să garanteze o aprovizionare mai ridicată, Tribunalul ar fi prezumat că aceasta din urmă nu putea fi garantată decât printr-o producție de bază ridicată de energie nucleară, deși situația țărilor care garantează aprovizionarea lor cu energie electrică fără a recurge la energia nucleară ar dovedi că o producție suficientă poate fi obținută și în alt mod.

73 Acest demers ar fi arbitrar și ar încălca principiul egalității de tratament garantat la articolul 20 din cartă, proporționalitatea ajutoarelor pentru producția de energie electrică din surse de energie regenerabile fiind examinată de Comisie nu în cadrul pieței energiilor regenerabile, ci în cadrul pieței globale de energie electrică.

74 Comisia și Republica Slovacă consideră că acest aspect al celui de al treilea motiv este inadmisibil întrucât urmărește să repună în discuție aprecieri de fapt.

75 Pe fond, Comisia, Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria, Republica Slovacă și Regatul Unit arată că acest aspect nu este fondat.

– *Aprecierea Curții*

76 În ceea ce privește argumentele Republicii Austria referitoare la considerațiile din hotărârea atacată potrivit cărora, în esență, construirea Hinkley Point C urmărește exclusiv, pentru a asigura siguranța aprovizionării cu energie electrică, să limiteze scăderea contribuției energiei nucleare la necesitățile totale de energie electrică, ce nu ar putea fi compensată prin producția de energii regenerabile, trebuie să se constate că acestea urmăresc să repună în discuție aprecierile de ordin factual efectuate de Tribunal și, în consecință, sunt inadmisibile în cadrul unui recurs, în conformitate cu jurisprudența amintită la punctul 68 din prezenta hotărâre.

77 Cu privire la fond, trebuie să se constate că, la punctul 405 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat, în ceea ce privește efectele pozitive ale măsurilor în cauză reținute de Comisie, că aceste măsuri făceau parte dintr-un ansamblu de măsuri de politică energetică adoptate de Regatul Unit în cadrul reformei pieței de energie electrică, vizând asigurarea siguranței aprovizionării, diversificarea surselor și decarbonizarea, că Regatul Unit ar avea nevoie de centrale nucleare noi capabile să furnizeze aproximativ 60 de gigawați, că, având în vedere previziunile privind închiderea unor centrale nucleare și a unor centrale pe bază de cărbune existente, construirea Hinkley Point C urmărea să limiteze scăderea contribuției energiei nucleare la necesitățile totale de energie electrică și că, potrivit Comisiei, nu ar fi posibilă acoperirea deficitului viitor de capacități de producție a energiei cauzat, pe de o parte, de creșterea cererii și, pe de altă parte, de închiderea centralelor nucleare și a centralelor pe bază de cărbune existente numai prin recurgerea la energiile regenerabile.

78 La punctul 413 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat de asemenea că, potrivit constatărilor Comisiei, caracterul intermitent al numeroaselor tehnologii regenerabile nu le-ar permite acestora să constituie o alternativă acceptabilă la o tehnologie de bază producătoare de energie electrică precum energia nucleară, că echivalentul energiei furnizate de Hinkley Point C ar corespunde unei capacități a energiei eoliene terestre de 14 gigawați sau unei capacități a energiei eoliene offshore de 11 gigawați și că astfel de capacități de producție a energiei eoliene nu ar putea fi construite în același termen precum cel prevăzut pentru construirea Hinkley Point C.

79 La punctul 507 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că, potrivit indicațiilor Comisiei, proiectul de construcție a Hinkley Point C urmărea doar să împiedice o scădere drastică a contribuției energiei nucleare la necesitățile totale de energie electrică și că, având în vedere dreptul Regatului Unit de a-și determina mixul energetic și de a menține energia nucleară drept o sursă în cadrul acestui mix, care rezultă din articolul 194 alineatul (2) al doilea paragraf TFUE, precum și din articolul 1 al doilea paragraf, din articolul 2 litera (c) și din articolul 192 primul paragraf din Tratatul Euratom, decizia de a menține energia nucleară în structura de aprovizionare nu poate fi considerată vădit disproporționată în raport cu efectele pozitive care rezultă din măsurile în cauză.

80 Din aceste constatări și din aceste considerații reiese că, contrar celor susținute de Republica Austria, Tribunalul a examinat proporționalitatea măsurilor în cauză nu în raport numai cu obiectivul de a crea capacități noi de producere a energiei nucleare, ci în raport cu necesitățile de aprovizionare cu energie electrică a Regatului Unit, amintind totodată, în mod întemeiat, că acesta din urmă este liber să determine compoziția mixului său energetic.

81 Rezultă că primul aspect al celui de al treilea motiv este în parte inadmisibil și în parte nefondat.

Cu privire la al doilea aspect al celui de al treilea motiv

– *Argumentația părților*

82 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că, la punctul 468 și următoarele din hotărârea atacată, nu a respectat valoarea de precedent a deciziei în litigiu atunci când a apreciat, asemenea Comisiei, efectele măsurilor în cauză în mod izolat și a limitat examinarea proporționalității exclusiv la denaturările concurenței și la afectarea schimburilor comerciale care pot fi demonstrate efectiv cauzate de aceste măsuri luate în considerare în mod izolat.

83 Comisia, Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria, Republica Slovacă și Regatul Unit arată că acest aspect nu este fondat.

– *Aprecierea Curții*

84 Trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) TFUE, procedura de examinare a unui proiect care urmărește să instituie sau să modifice ajutoare, inițiată de Comisie în temeiul acestei dispoziții, privește proiectul care i-a fost notificat. În vederea aplicării articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, revine acestei instituții sarcina de a examina dacă este îndeplinită a doua condiție care este impusă pentru compatibilitatea unui ajutor în temeiul acestei dispoziții, verificând dacă ajutorul avut în vedere nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

85 Rezultă de aici că examinarea pe care trebuie să o efectueze această instituție nu privește decât efectele ajutorului avut în vedere, în lumina informațiilor de care putea să dispună la momentul la care a adoptat decizia sa (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 septembrie 2017, Comisia/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, punctul 70), și nu se poate întemeia pe speculații privind valoarea de precedent a deciziei pe care trebuie să o adopte sau pe alte considerații privind efectele cumulate ale acestui ajutor și ale altor proiecte de ajutor susceptibile să intervină în viitor.

86 Prin urmare, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a limitat examinarea proporționalității măsurilor în cauză exclusiv la denaturările concurenței și la afectarea schimburilor comerciale cauzate de acestea.

87 În consecință, al doilea aspect al celui de al treilea motiv este lipsit de fundament.

Cu privire la al treilea aspect al celui de al treilea motiv

– *Argumentația părților*

88 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că, la punctele 470 și 499 din hotărârea atacată, a respins critica sa potrivit căreia măsurile în cauză conduc la o discriminare disproporționată în privința altor tehnologii, arătând că, în considerentul (403) al

deciziei în litigiu, Comisia indicase că contractul pe diferență nu discrimina în mod excesiv alte tehnologii întrucât acestea din urmă ar putea fi sprijinite în mod satisfăcător utilizând același tip de instrument, cu excepția unor adaptări necesare pentru a lua în considerare diferențele dintre tehnologii. Confirmând această critică, ea susține că tratamentul inegal, în lumina dreptului ajutoarelor de stat, al producătorilor aceluiași produs care sunt concurenți pe aceeași piață determină denaturări ale concurenței structurale și disproporționate.

89 Republica Slovacă apreciază că acest aspect al celui de al treilea motiv este inadmisibil întrucât reprezintă repetarea unui motiv invocat în fața Tribunalului, că este prea general și imprecis, nearătând în ce mod ar fi fost săvârșită o eroare de drept, și că urmărește o nouă examinare a situației de fapt.

90 Comisia, Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria și Regatul Unit arată că acest aspect nu este fondat.

– Aprecierea Curții

91 Potrivit unei jurisprudențe constante, din articolul 256 TFUE, din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și din articolul 169 alineatul (2) din Regulamentul de procedură rezultă că un recurs trebuie să indice cu precizie elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere. Nu îndeplinește această cerință recursul care, fără a cuprinde cel puțin o argumentare prin care să se urmărească în mod precis identificarea erorii de drept care ar vicia hotărârea atacată, se limitează la reproducerea motivelor și a argumentelor care au fost deja prezentate în fața Tribunalului. Astfel, un asemenea recurs constituie în realitate o cerere prin care se urmărește o simplă reexaminare a cererii introductive depuse la Tribunal, ceea ce nu este de competența Curții (Hotărârea din 26 ianuarie 2017, Villeroy & Boch/Comisia, C-625/13 P, EU:C:2017:52, punctul 69, precum și jurisprudența citată).

92 Or, reluând critica invocată în fața Tribunalului, Republica Austria nu prezintă motivele pentru care Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept la punctele 470 și 499 din hotărârea atacată.

93 Prin urmare, al treilea aspect al celui de al treilea motiv este inadmisibil.

Cu privire la al patrulea aspect al celui de al treilea motiv

– Argumentația părților

94 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că a omis, la punctul 515 și următoarele din hotărârea atacată, să efectueze o examinare a proporționalității măsurilor în cauză prin abținerea de a pune în balanță efectele pozitive și efectele negative ale acestora, în special repercusiunile negative asupra mediului, pe care Comisia era obligată să le ia în considerare. Insuficiența evaluării comparative efectuate de Tribunal ar rezulta în special din neluarea în considerare a costurilor de tratare și de depozitare a deșeurilor nucleare, care ar constitui o consecință necesară a punerii în funcțiune a centralei nucleare și, în ipoteza în care operatorul ar fi scutit de acestea, ar face parte din ajutorul în cauză. Prin urmare, nu ar fi comprehensibile motivele pentru care, la punctul 355 din această hotărâre, nu s-a considerat că cheltuielile referitoare la gestionarea deșeurilor erau vizate de decizia în litigiu și nici considerația expusă la punctul 359 din hotărârea menționată, potrivit căreia Republica Austria a omis să exercite o cale de atac împotriva unei decizii a Comisiei privind transferul deșeurilor nucleare.

95 Comisia, Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria, Republica Slovacă și Regatul Unit arată că acest aspect nu este fondat.

– Aprecierea Curții

96 La punctele 505-530 din hotărârea atacată, Tribunalul a examinat și a respins toate argumentele invocate de Republica Austria privind contestarea evaluării comparative a efectelor pozitive și a efectelor negative ale măsurilor în cauză, care a fost efectuată de Comisie în decizia în litigiu. Argumentul Republicii Austria potrivit căruia Tribunalul a omis să efectueze o examinare a proporționalității măsurilor menționate abținându-se să evalueze comparativ efectele pozitive și efectele negative ale acestora nu este, așadar, întemeiat.

97 În ceea ce privește argumentul invocat în fața Tribunalului potrivit căruia Comisia nu a ținut seama în mod suficient de principiile protecției mediului, precauției, „poluatorul plătește” și durabilității, Tribunalul a arătat, la punctele 515-517 din hotărârea atacată, că, întrucât măsurile în cauză nu urmăresc în mod specific realizarea acestor principii, Comisia nu era obligată să țină seama de acestea în cadrul identificării avantajelor care rezultă din aceste măsuri.

98 El a amintit că, în cadrul aplicării articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, Comisia trebuie să evalueze comparativ avantajele măsurilor în cauză și impactul negativ al acestora asupra pieței interne. Tribunalul a considerat însă că, chiar dacă protecția mediului trebuie să fie integrată în definiția și în aplicarea politicilor Uniunii, în special a celor destinate să stabilească piața internă, aceasta nu constituie în sine una dintre componentele acestei piețe interne, definită drept un spațiu fără frontiere interne în care libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalurilor este asigurată.

99 Prin urmare, Tribunalul a apreciat că, cu ocazia identificării efectelor negative ale măsurilor în cauză, Comisia nu a fost obligată să țină seama de măsura în care acestea erau defavorabile realizării respectivului principiu, aspect valabil de asemenea pentru principiile precauției, „poluatorul plătește” și durabilității, invocate de Republica Austria.

100 În această privință trebuie amintit că, astfel cum reiese din examinarea celui de al treilea aspect al primului motiv, necesitatea de a conserva și îmbunătăți mediul, exprimată în special la articolul 37 din cartă, precum și la articolul 11 și la articolul 194 alineatul (1) TFUE, și, în egală măsură, normele de drept al Uniunii în materie de mediu sunt aplicabile în sectorul energiei nucleare. În consecință, atunci când Comisia verifică dacă un ajutor de stat în favoarea unei activități economice care aparține acestui sector îndeplinește prima condiție prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, amintită la punctul 19 din prezenta hotărâre, ea trebuie, așa cum s-a arătat la punctele 44 și 45 de mai sus, să verifice că activitatea menționată nu încalcă normele de drept al Uniunii în materie de mediu. În cazul în care constată o încălcare a acestor norme, Comisia este obligată să declare ajutorul menționat incompatibil cu piața internă, fără nicio altă formă de examinare.

101 Cu toate acestea, în ceea ce privește aspectul dacă un astfel de ajutor de stat îndeplinește a doua condiție prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, amintită de asemenea la punctul 19 din prezenta hotărâre, potrivit căreia acest ajutor nu trebuie să modifice în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, aceasta implică, după cum a statuat în mod întemeiat Tribunalul, evaluarea comparativă a efectelor pozitive ale ajutorului avut în vedere pentru dezvoltarea activităților pe care acesta urmărește să le susțină și a efectelor negative pe care acest ajutor le poate avea asupra pieței interne. Or, articolul 26 alineatul (2) TFUE prevede că această piață „cuprinde un spațiu fără frontiere interne, în care libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalurilor este asigurată în conformitate cu dispozițiile tratatelor”. Prin urmare, examinarea celei de a doua condiții prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE

presupune ca Comisia să ia în considerare efectele negative ale ajutorului de stat asupra concurenței și asupra schimburilor comerciale dintre statele membre, însă nu impune luarea în considerare a unor eventuale alte efecte negative în afara acestora.

102 Așadar, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că, cu ocazia identificării efectelor negative ale măsurilor în cauză, Comisia nu a fost obligată să țină seama de măsura în care acestea erau defavorabile realizării principiilor precauției, „poluatorul plătește” și durabilității, invocate de Republica Austria.

103 Pe de altă parte, Tribunalul a respins fără a săvârși o eroare de drept, la punctul 520 din hotărârea atacată, argumentul întemeiat pe faptul că Comisia a omis să ia în considerare costurile eliminării deșeurilor nucleare, făcând trimitere la constatarea care figurează la punctul 355 din această hotărâre, potrivit căreia măsurile de ajutor declarate compatibile în decizia în litigiu se referă numai la construirea și exploatarea unei centrale nucleare, iar nu la un eventual ajutor de stat care urmărește să acopere costurile legate de gestionarea și de depozitarea acestor deșeuri. În măsura în care, astfel cum a arătat Tribunalul la punctul 359 din hotărârea menționată, Regatul Unit nu a acordat un astfel de ajutor de stat decât ulterior adoptării deciziei în litigiu, acesta a constatat în mod întemeiat, la punctul menționat, că acordarea acestui ajutor nu putea fi luată în considerare la momentul examinării legalității deciziei în litigiu.

104 Prin urmare, al patrulea aspect al celui de al treilea motiv este nefondat. În consecință, al treilea motiv de recurs trebuie înlăturat.

Cu privire la al patrulea motiv

105 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, Republica Austria arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că nu a ținut seama de faptul că măsurile în cauză constituiau un ajutor de exploatare și că, prin urmare, erau incompatibile cu piața internă.

Argumentația părților

106 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului, menționând punctele 612 și 613 din hotărârea atacată, că a admis că pot fi declarate compatibile cu piața internă ajutoare de exploatare precum cele prevăzute în favoarea Hinkley Point C considerând că distincția dintre ajutoarele pentru investiții și ajutoarele de exploatare era lipsită de relevanță. Or, acestea din urmă nu ar fi autorizate pe o piață liberalizată de produse decât în mod cu totul excepțional, pentru o durată limitată; ele nu ar contribui la dezvoltarea unei activități, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, și ar denatura condițiile schimburilor comerciale în sectorul economic în care sunt acordate într-o măsură care contravine interesului comun.

107 În plus, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că Comisia nu este obligată să facă o astfel de distincție în afara domeniului de aplicare al Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului (JO 1994, C 72, p. 3), această considerație fiind contrară principiului egalității de tratament.

108 Comisia, Republica Cehă, Republica Franceză, Ungaria, Republica Polonă, Republica Slovacă și Regatul Unit susțin că acest motiv nu este fondat.

Aprecierea Curții

109 Trebuie să se observe că Republica Austria nu menționează în cadrul acestui motiv decât punctele 612 și 613 din hotărârea atacată, în care Tribunalul a constatat că din Hotărârea din 26 septembrie 2002, Spania/Comisia (C-351/98, EU:C:2002:530, punctele 76 și 77), reieșea că Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului, aplicabile în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, au făcut o distincție clară între ajutoarele pentru investiții și ajutoarele de exploatare și că Comisia, în sarcina căreia aceste orientări au creat obligații, a fost ținută să califice ajutorul în cauză în funcție de categoriile prevăzute de orientările menționate, dar că nu reieșea din hotărârea menționată că Comisia este obligată să facă referire la aceste categorii în afara domeniului de aplicare al Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului.

110 Însă aceste puncte din hotărârea atacată nu se pot interpreta independent de punctele 575-609 din hotărârea respectivă, care le precedă, întrucât toate punctele menționate cuprind motivarea prin care Tribunalul a respins motivul Republicii Austria întemeiat pe faptul că Comisia ar fi trebuit să califice măsurile în cauză drept „ajutoare de exploatare incompatibile cu piața internă”.

111 Acest motiv viza, astfel cum se arată la punctul 575 din hotărârea menționată, considerentele deciziei în litigiu în care Comisia a precizat că măsurile care implică un ajutor de exploatare nu erau, în principiu, conforme cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, dar că măsurile în cauză trebuiau considerate echivalente cu un ajutor pentru investiții, întrucât acestea trebuie să permită NNBG să se angajeze să investească în construcția Hinkley Point C. Comisia a considerat în special în această privință că, „din punctul de vedere al modelului financiar, valoarea actualizată netă a plăților prețului de exercitare poate fi considerată echivalentul plății unei sume forfetare care permite NNBG să acopere costurile de construcție”.

112 În aceste motive, Tribunalul a arătat mai întâi, la punctele 579 și 580 din hotărârea atacată, că, potrivit unei jurisprudențe consacrate, ajutoarele destinate menținerii statu-quoului sau scutirii unei întreprinderi de costurile pe care ar fi trebuit să le suporte în mod normal în cadrul gestiunii curente sau al activităților sale obișnuite nu pot fi considerate compatibile cu piața internă, întrucât acestea nu sunt de natură să favorizeze dezvoltarea unei activități economice în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE.

113 În continuare, la punctele 581-583 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat că Comisia nu a repus în discuție această jurisprudență, ci a considerat că aceasta nu se aplică măsurilor în cauză ca urmare a caracterului specific al proiectului și faptului că aceste măsuri au urmărit să permită NNBG să se angajeze să investească în construcția Hinkley Point C. Acesta a considerat că respectiva abordare nu este eronată, nimic neopunându-se ca o măsură de ajutor care îndeplinește cerințele articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE să fie declarată compatibilă cu piața internă, în aplicarea acestei dispoziții, indiferent dacă aceasta trebuie calificată drept „ajutor pentru investiții” sau „ajutor de exploatare”.

114 În sfârșit, la punctele 584 și 585 din hotărârea atacată, Tribunalul a apreciat în special că măsurile în cauză nu pot fi considerate ajutoare care se limitează la menținerea unui statu-quo și nici ajutoare limitate la reducerea cheltuielilor de exploatare curente și obișnuite pe care o întreprindere ar fi trebuit să le suporte în orice caz în cadrul activității sale normale, arătând că, în absența acestora, nu ar fi efectuată în timp util nicio investiție în centrale nucleare noi și că acestea aveau un efect stimulativ prin diminuarea riscurilor legate de investiții în vederea asigurării rentabilității lor.

115 Mai precis, Tribunalul a respins argumentele Republicii Austria referitoare la contractul pe diferență, constatând în special, la punctul 589 din hotărârea atacată, că era vorba despre un instrument de acoperire a riscurilor sub forma unui stabilizator al prețurilor, care asigură securitate și stabilitate acestor venituri, având astfel un efect stimulativ pentru investiții prin garantarea unui nivel determinat și stabil al prețurilor.

116 La punctul 593 din această hotărâre, Tribunalul a arătat că prețul de exercitare autorizat de Comisie lua în considerare atât prețul construirii Hinkley Point C, cât și costurile de exploatare a acestei unități, întrucât „costurile respective influențează rentabilitatea proiectului și au, în consecință, un impact asupra valorii pe care trebuie să o atingă prețul de exercitare pentru a iniția decizia de a investi în centrale nucleare noi”.

117 Acesta a considerat de asemenea, la punctul 594 din hotărârea menționată, că faptul că prețul de exercitare poate fi revizuit după 15 și după 25 de ani și că pot fi astfel luate în considerare elemente referitoare la costurile de exploatare nu repunea în discuție legătura dintre măsurile în cauză și crearea unor centrale nucleare noi, dat fiind că, având în vedere că costurile de exploatare pe baza cărora a fost calculat prețul de exercitare trebuie estimate *ex ante* și că durata de exploatare a Hinkley Point C va fi foarte lungă, posibilitatea unor asemenea revizuiri urmărește să atenueze riscurile referitoare la costurile pe termen lung pentru cele două părți în vederea creșterii sau a diminuării valorii prețului de exercitare garantat de contractul pe diferență.

118 Prin respingerea, pentru aceste argumente, în special a motivului, invocat în fața sa, întemeiat pe faptul că Comisia ar fi trebuit să califice măsurile în cauză drept ajutoare pentru funcționare incompatibile cu piața internă, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept.

119 Astfel, în primul rând, Tribunalul a amintit în mod întemeiat că ajutoarele de exploatare nu pot, în principiu, să îndeplinească condițiile de aplicare ale articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE întrucât asemenea ajutoare, din moment ce se limitează la menținerea unei situații existente sau la reducerea cheltuielilor curente și uzuale de exploatare pe care o întreprindere ar fi trebuit în orice caz să le suporte în cadrul activității sale normale, nu pot fi considerate ca fiind destinate să faciliteze dezvoltarea unei activități economice și sunt de natură să modifice în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 noiembrie 1990, Italia/Comisia, C-86/89, EU:C:1990:373, punctul 18, Hotărârea din 5 octombrie 2000, Germania/Comisia, C-288/96, EU:C:2000:537, punctele 88-91, precum și Hotărârea din 21 iulie 2011, Freistaat Sachsen și Land Sachsen-Anhalt/Comisia, C-459/10 P, nepublicată, EU:C:2011:515, punctele 33-36).

120 În al doilea rând, considerând în esență că Comisia nu a săvârșit o eroare atunci când a constatat că măsurile în cauză permit NNBG să se angajeze în construirea Hinkley Point C și că, în lipsa acestora, nu poate fi realizată crearea unor capacități noi de producere a energiei nucleare, Tribunalul a verificat în mod corespunzător că toate aceste măsuri erau de natură să faciliteze dezvoltarea unei activități economice și nu modificau în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

121 În al treilea rând, Tribunalul nu era obligat, pentru a efectua această verificare, să califice în mod formal măsurile în cauză drept „ajutoare pentru investiții” sau drept „ajutoare de exploatare”, astfel cum ar fi fost pentru a aprecia examinarea de către Comisie a compatibilității unui ajutor căruia i se aplicau Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului. De altfel, din motivarea hotărârii atacate reiese că Comisia a apreciat că măsurile în cauză trebuiau considerate ca fiind echivalente unui ajutor pentru investiții și că Tribunalul a confirmat această apreciere.

122 Rezultă că cel de al patrulea motiv de recurs nu este fondat și trebuie, prin urmare, să fie înlăturat.

Cu privire la al cincilea motiv

123 Prin intermediul celui de al cincilea motiv, Republica Austria arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept, pe de o parte, atunci când a definit elementele ajutorului în mod insuficient și, pe de altă parte, prin faptul că a omis să constate o nerespectare a Comunicării Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții (JO 2008, C 155, p. 10, denumită în continuare „Comunicarea privind garanțiile").

Cu privire la primul aspect al celui de al cincilea motiv

– Argumentația părților

124 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că a definit în mod insuficient elementele ajutorului. Prin trimiterea la punctul 251 și următoarele din hotărârea atacată, aceasta invocă faptul că, contrar celor afirmate de Tribunal, ea nu a susținut că măsurile în cauză nu erau exact cuantificabile, ci că elementele ajutorului au fost determinate în mod insuficient, iar aceasta cu încălcarea unei serii de linii directoare și de regulamente în materie de ajutoare de stat, astfel cum a arătat în cererea sa introductivă în fața Tribunalului.

125 Nu ar fi comprehensibil motivul pentru care aceste regulamente și linii directoare nu ar fi aplicabile în speță, ținând seama de principiile egalității de tratament și nediscriminării. Această nedeterminare ar împiedica aprecierea corectă a proporționalității ajutorului și nici nu ar permite, întrucât bugetul inițial nu este determinabil, să se respecte, în cazul creșterii acestui buget, obligația de a efectua o nouă notificare în conformitate cu articolul 1 litera (c) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO 2015, L 248, p. 9) coroborat cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO 2004, L 140, p. 1, Ediție specială 08/vol. 2, p. 42), în temeiul cărora o creștere cu 20 % a bugetului inițial aprobat de Comisie conduce la o modificare a ajutorului. Concluzia Tribunalului de la punctul 361 din hotărârea atacată, potrivit căreia eventuala acordare de ajutoare de stat suplimentare nu face obiectul deciziei în litigiu, ar fi, așadar, eronată.

126 Republica Austria susține, în plus, că, în speță, caracterul nedeterminabil al costurilor de tratare și de depozitare a deșeurilor nucleare și măsura de ajutor în cazul închiderii anticipate a centralei nucleare de la Hinkley Point demonstrează că elementele ajutorului nu erau determinate. În ceea ce privește măsura de ajutor în cazul închiderii anticipate, punctul 279 din hotărârea atacată ar confirma că modalitățile exacte ale mecanismului de compensare nu erau cunoscute de Comisie la data adoptării deciziei în litigiu și că această instituție nu dispunea, așadar, de informații care ar fi confirmat imposibilitatea oricărei supracompensări, care nu ar putea fi niciodată exclusă. Acest motiv ar fi trebuit să conducă, singur, la respingerea măsurilor în cauză.

127 Comisia arată că argumentul Republicii Austria privind aplicabilitatea diverselor regulamente și linii directoare este inadmisibil întrucât Republica Austria nu oferă nici cel mai mic indiciu cu privire la natura erorii de drept care ar fi fost săvârșită. În opinia sa, sunt inadmisibile și celelalte argumente prezentate, acestea nefiind invocate în fața Tribunalului. Republica Slovacă apreciază de asemenea că aceste argumente sunt inadmisibile, fie pentru că reiterează argumente invocate în fața Tribunalului, fie pentru că sunt prea generale și imprecise.

128 Comisia, Republica Franceză, Ungaria și Regatul Unit susțin că acest aspect al celui de al cincilea motiv este, în orice caz, nefondat.

– Aprecierea Curții

129 Mai întâi, trebuie să se observe că Republica Austria arătase, la punctul 113 din cererea sa introductivă în fața Tribunalului, că, „[î]n lipsa unei determinări suficiente a elementului ajutorului, rămân în final incerte nu numai valoarea diferitor măsuri de ajutor, ci și valoarea echivalentului-subvenție brut al tuturor ajutoarelor”, astfel încât era *a priori* imposibil pentru Comisie să verifice compatibilitatea măsurilor în cauză cu piața internă. În consecință, nu rezultă că Tribunalul a denaturat argumentul acesteia atunci când a arătat, la punctul 247 din hotărârea atacată, că Republica Austria susținea în esență că numai după cuantificarea valorii exacte a echivalentului-subvenție al măsurilor în cauză Comisia ar fi putut să se pronunțe cu privire la compatibilitatea lor cu piața internă, în aplicarea articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE.

130 În continuare, argumentul Republicii Austria potrivit căruia determinarea insuficientă a ajutorului atrage încălcarea „unei întregi serii de linii directoare și de regulamente”, deja expus în cererea sa introductivă în fața Tribunalului, trebuie declarat ca fiind inadmisibil, pentru motivele prezentate la punctul 91 din prezenta hotărâre. Astfel, recursul face trimitere la argumentația prezentată cu privire la acest subiect în fața Tribunalului și nu identifică în mod precis erorile de drept pe care acesta le-ar fi săvârșit. Situația este aceeași în ceea ce privește argumentul potrivit căruia ar fi imposibil să se aprecieze în mod corect proporționalitatea unui ajutor dacă elementele sale nu au fost determinate în mod suficient, în măsura în care nu sunt indicate precis elementele criticate din hotărârea atacată.

131 Este de asemenea inadmisibil argumentul Republicii Austria referitor la modificarea unui ajutor existent și întemeiat pe o încălcare a articolului 1 litera (c) din Regulamentul nr. 2015/1589 coroborat cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 794/2004, întrucât acest argument nu a fost invocat în fața Tribunalului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2012, Alliance One International și Standard Commercial Tobacco/Comisia, C-628/10 P și C-14/11 P, EU:C:2012:479, punctul 111, precum și Hotărârea din 28 iulie 2016, Tomana și alții/Consiliul și Comisia, C-330/15 P, nepublicată, EU:C:2016:601, punctul 33).

132 În plus, Republica Austria nu a criticat în recursul formulat punctul 266 din hotărârea atacată, în care Tribunalul a amintit că autorizația acordată de Comisie privea numai proiectul astfel cum i-a fost notificat și că orice modificare ulterioară de natură să influențeze evaluarea compatibilității măsurilor în cauză cu piața internă ar trebui să facă obiectul unei noi notificări.

133 Republica Austria vizează, în acest context, punctul 361 din hotărârea atacată, în care Tribunalul a motivat respingerea argumentului acesteia potrivit căruia ajutoarele suplimentare în favoarea Hinkley Point C ar putea fi eventual acordate sub forma unei garanții publice în viitor. Cu toate acestea, pentru un motiv similar celui expus la punctul 103 din prezenta hotărâre, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a arătat că acest argument nu era susceptibil să repună în discuție legalitatea deciziei în litigiu și, prin urmare, nu putea fi luat în considerare în cadrul acțiunii cu care era sesizat, al cărei unic obiect era cererea de anulare a acestei decizii privind măsurile în cauză.

134 De asemenea, astfel cum s-a constatat la punctul 103 menționat, Tribunalul a respins fără a săvârși o eroare de drept argumentul întemeiat pe caracterul nedeterminabil al costurilor de tratare și de depozitare a deșeurilor nucleare arătând, la punctul 355 din hotărârea atacată, că măsurile de ajutor declarate compatibile de către Comisie se referă numai la contractul pe diferență, la acordul cu secretarul de stat, precum și la garanția pentru credite, iar decizia în litigiu nu se referă la un eventual ajutor de stat acordat de Regatul Unit pentru acoperirea costurilor legate de gestionarea și de depozitarea acestor deșeuri.

135 În ceea ce privește, în sfârșit, argumentul referitor la măsura de ajutor în cazul închiderii anticipate a centralei nucleare de la Hinkley Point și o eventuală supracompensare, Republica Austria nu dovedește că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a arătat, la punctul 279 din hotărârea atacată, după ce a admis că modalitățile exacte ale mecanismului de compensare nu erau cunoscute de

Comisie la data adoptării deciziei în litigiu, că Comisia se limita să autorizeze în aceasta proiectul notificat de Regatul Unit și că, în ipoteza în care, ulterior adoptării deciziei menționate, Regatul Unit ar decide să plătească o compensație ce depășește valoarea care ar fi necesară pentru a compensa o privare de proprietate, ar fi vorba despre un avantaj care nu ar fi acoperit de decizia atacată și care, în consecință, ar trebui notificat Comisiei.

136 Rezultă că primul aspect al celui de al cincilea motiv este în parte inadmisibil și în parte nefondat.

Cu privire la cel de al doilea aspect al celui de al cincilea motiv

– Argumentația părților

137 Republica Austria, susținută de Marele Ducat al Luxemburgului, reproșează Tribunalului că, la punctul 309 din hotărârea atacată, a lăsat deschisă întrebarea dacă Comisia trebuia să aplice Comunicarea privind garanțiile, limitându-se să sugereze că criteriile acestei comunicări ar fi fost în orice caz respectate.

138 Secțiunea 4.2 din Comunicarea privind garanțiile ar impune, în orice caz, cuantificarea elementului de ajutor din garanția acordată, și anume avantajul conferit astfel beneficiarului. Prin urmare, ar fi de neînțeles aprecierea Tribunalului de la punctul 300 din hotărârea atacată, potrivit căreia garanția pentru credite era supusă unor condiții de piață obișnuite. Tribunalul ar fi derogat de la jurisprudența referitoare la avantajul conferit, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.

139 Republica Austria face trimitere de asemenea la secțiunile 3.2 și 4.1 din Comunicarea privind garanțiile, în temeiul cărora, în prezența unor garanții individuale, Comisia trebuie să verifice dacă persoana creditată nu se află în dificultate financiară, în sensul Liniilor directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (JO 2004, C 244, p. 2, Ediție specială 08/vol. 4, p. 187, denumite în continuare „Liniile directoare privind întreprinderile aflate în dificultate”). Dat fiind că, în speță, condițiile de conformitate cu aceste orientări nu sunt îndeplinite, Comisia nu ar fi putut declara garanția pentru credite compatibilă cu piața internă. În loc să arate această eroare, la punctul 338 din hotărârea atacată, Tribunalul ar fi inversat sarcina probei, indicând că Republica Austria și Marele Ducat al Luxemburgului nu au arătat în ce măsură EDF întâmpina dificultăți financiare.

140 Pe lângă stabilirea elementului de ajutor, Comunicarea privind garanțiile ar prevedea, în secțiunea 4.1.b, că garanția publică trebuie să privească o sumă maximă fixată și să aibă o durată limitată. Hotărârea atacată ar fi de asemenea afectată de o eroare de drept în această privință.

141 Comisia apreciază că acest aspect este inadmisibil întrucât nu permite să se înțeleagă modul în care Tribunalul ar fi săvârșit erori de drept susceptibile să determine anularea hotărârii atacate.

142 În orice caz, Comisia, Republica Franceză, Ungaria, Republica Slovacă și Regatul Unit consideră că acest aspect nu este fondat.

– Aprecierea Curții

143 Trebuie să se observe că, la punctul 309 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că, „independent de problema dacă, în speță, Comisia a fost obligată să ia în considerare criteriile prevăzute în Comunicarea privind garanțiile, argumentele invocate de Marele Ducat al Luxemburgului și de Republica Austria sunt inadmisibile pentru următoarele motive”. Aceste motive sunt prezentate la punctele 310-349 din hotărârea atacată, în care Tribunalul a răspuns punct cu punct la toate argumentele invocate care urmăreau să demonstreze că Comisia nu respectase această comunicare.

144 Or, dintre aceste puncte, recursul nu vizează decât punctul 338 din hotărârea menționată, în care Tribunalul a arătat că elementele de probă prezentate de Republica Austria și de Marele Ducat al Luxemburgului nu erau susceptibile să demonstreze că EDF a întâmpinat dificultăți financiare, în sensul alineatului (9) din Liniile directoare privind întreprinderile aflate în dificultate, și că, prin urmare, trebuia respins argumentul acestor state membre potrivit căruia, în temeiul faptului că EDF ar fi fost o întreprindere în dificultate, Comisia ar fi trebuit să considere că elementul de ajutor conținut în garanția pentru credite a fost la fel de ridicat precum valoarea acoperită efectiv de această garanție.

145 Rezultă astfel că primul argument al Republicii Austria, potrivit căruia Tribunalul ar fi lăsat deschisă chestiunea dacă Comisia trebuia să aplice Comunicarea privind garanțiile, este nefondat, în măsura în care Tribunalul a examinat totuși toate argumentele întemeiate pe nerespectarea acestei comunicări, iar răspunsurile pe care le-a dat la aceste argumente, cu excepția celui cuprins la punctul 338 din hotărârea atacată, nu sunt criticate.

146 La punctul 300 din hotărârea atacată, vizat de al doilea argument al Republicii Austria, Tribunalul a respins argumentul acestui stat membru potrivit căruia Comisia a săvârșit o eroare prin faptul că a ținut seama, în cadrul evaluării riscului de disfuncționalitate a proiectului în vederea stabilirii unei rate adecvate de garantare, de efectele contractului pe diferență și ale acordului cu secretarul de stat. Acesta a arătat în esență că nimic nu se opunea luării în considerare a acestor efecte, întrucât măsurile în cauză formau o unitate, iar efectele lor, în special fluxul de încasări garantat de contractul pe diferență, au fost elemente pertinente pentru analiza probabilității riscului de disfuncționalitate a proiectului.

147 Or, trebuie să se constate că acest argument se întemeiază pe o interpretare eronată a hotărârii atacate, în măsura în care punctul 300 din aceasta nu menționează că, în pofida luării în considerare a contractului pe diferență și a acordului cu secretarul de stat, garanția pentru credite era supusă condițiilor obișnuite de piață.

148 În ceea ce privește al treilea argument al Republicii Austria, potrivit căruia Tribunalul ar fi omis să constate săvârșirea de către Comisie a unei erori de drept în raport cu Comunicarea privind garanțiile, care impunea să se cerceteze dacă persoana creditată se află în dificultate financiară, în sensul Orientărilor privind întreprinderile aflate în dificultate, și ar fi inversat în această privință, la punctul 338 din hotărârea atacată, sarcina probei, trebuie să se observe că, pe de o parte, părțile din această comunicare pe care se întemeiază statul membru respectiv nu privesc aprecierea compatibilității unui ajutor cu piața internă, ci existența unui ajutor de stat.

149 Pe de altă parte, punctul 338 menționat din această hotărâre, singurul vizat de Republica Austria în susținerea acestui argument, nu face decât să concluzioneze examinarea, efectuată la punctele 323-337 din această hotărâre, a susținerilor Republicii Austria și ale Marelui Ducat al Luxemburgului potrivit cărora elementele de probă pe care le-au prezentat pentru prima dată în cursul procedurii în fața Tribunalului ar demonstra că EDF întâmpina dificultăți financiare. Or, concluzionând, după ce le-a examinat, că aceste elemente de probă nu erau susceptibile să demonstreze că EDF a întâmpinat dificultăți financiare, în sensul alineatului (9) din Liniile directoare privind întreprinderile aflate în dificultate, Tribunalul nu a inversat sarcina probei, astfel cum pretinde Republica Austria. Prin urmare, acest argument nu este fondat.

150 În ceea ce privește ultimul argument al Republicii Austria, potrivit căruia o garanție publică trebuie să privească o sumă maximă fixată și să aibă o durată limitată, trebuie să se arate că acesta este inadmisibil, conform jurisprudenței amintite la punctul 91 din prezenta hotărâre, în măsura în care nu indică în mod precis elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită.

151 Rezultă că al doilea aspect al celui de al cincilea motiv este în parte inadmisibil și în parte nefondat. În consecință, al cincilea motiv de recurs trebuie înlăturat.

152 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, recursul trebuie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

153 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

154 Întrucât Comisia a solicitat obligarea Republicii Austria la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă a căzut în pretenții, se impune ca Republica Austria să fie obligată să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Comisie.

155 Articolul 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, prevede că statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu vor suporta propriile cheltuieli de judecată. Prin urmare, Republica Cehă, Republica Franceză, Marele Ducat al Luxemburgului, Ungaria, Republica Polonă, Republica Slovacă și Regatul Unit suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă Republica Austria să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată aferente recursului, pe cele efectuate de Comisia Europeană.

3) Republica Cehă, Republica Franceză, Marele Ducat al Luxemburgului, Ungaria, Republica Polonă, Republica Slovacă și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord suportă propriile cheltuieli de judecată.

Semnături